

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
Romania și Strelnatate
Pe an cor. 12.—
— Un nr. 8 fill. —

OLTEANUL

INSERTIUNI:

se primesc cu
prețuri reduse.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46, (casele I. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

Apare în fie-care Joi seara, sub
direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46, (casele I. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

ÎNAINTE!

Deșteaptăte române!

I.

Înainte! Este glasul detunător al comandantului suprem, care stă în fruntea unei ostiri gata spre plecare.

Înainte! urmează strigătele celorlalți subcomandanți.

Înainte! răsună aerul de strigătele tuturor celor încredințați cu conducerea armatei întregi.

Înainte! s'aude în toate părțile, și numai înainte! răspunde echoul, sau răsunătul. De comanda: înainte! sunt cuprinși toți cei chemați sub steag și în urechile tuturoara suma numai cuvântul: *Înainte!*

Acest cuvânt mișcă toată suflarea și tot acest cuvânt face să izbucnească în bătaii puternice toate inimile și să se inflăcăreze toți acei osteni cărora li s'a comandeză.

Nu cuvântul de bătaie, sau de războiu; nu cuvântul care ne ar chema să pornim războiu contra altora, — în sfârșit nu cuvântul de primejdia războiului, ce ar fi să izbucnească în toată clipa, ci glasul timpului, este acela, care ne strigă și noauă: *Înainte!*

Nu cu arme de foc, istovitoare de vieți omenești, pustiiitoare de sate și orașe, de țări și împărății, ci cu armele muncii pacifice și liniștite, cu brațe tari, vânjoase și oțalite, cu armele deșteptării și adevărului, cu armele luminei și științei, să ne prevedem și înarmăm și noi, și să ne punem pe lucru, pe muncă continuă și neîntreruptă de zi și noapte, călăuziți de cel mai curat și hotărât gând de a face să piară întunerecul, s'alungăm neștiința, sărăcia și lipsa și cu o zi mai înainte să ne ridicăm — în ciuda tuturor piedecilor, ce ni s'ivesc sau chiar cu gând rău ni s'pun în cale, — pe o treaptă de înaintare sau culturală mai bună, mai înaltă, *intemeind prin aceasta împărăția bunăstărei noastre morale și materiale.*

Ca să putem face însă aceasta, noi prin noi să ne încurajăm, noi prin

noi să ne ajutăm. Dela hărnicia, istețimea, dela vrednicia și râvna noastră de a munci fără pregetare și încetare, atârnă și ridicarea noastră, izbândă noastră.

Dar ea într'adevăr să putem realisa sau face aceasta, ca să ajungem aceea stare dorită și mult așteptată, trebuie să luăm toate pregătirile recerute, să croim planul de lucrare bine chibzuit, să ne punem în rând bun toți muncitorii, să împărțim fie-căruiia lucrul după priceperea, istețimea și înțelepciunea sa, să lăsăm ce-i rău, să schimbăm cu ce-i bun, și așa organizați sau pregătiți ca o armată bine disciplinată, să ne punem pe lucru cu toată graba posibilă și cu toată hotărârea recerută. Nu, numai e vreme de zăbavă. A zăbovi înseamnă a lenevi, ear a lenevi înseamnă a te lăsa în mâna sorții și la voia întâmplării sau a te lăsa ca să te ducă valurile vieții în prăpastia perirei, și să te șteargă chiar de pe fața pământului.

Căci nu a leneșilor, nu a celor cari lucră fără nici un plan și fără nici o judecată, ci o oamenilor sirguincioși, isteți, chibzuiți și cu rânduială în toate lucrările și afacerile lor este izbânda viitorului.

Un viitor mai bun, un viitor mai fericit numai aceia pot aștepta, cari știu să se ridice prin o muncă stăruitoare și prin un mod de traiu cum-pătat, întocmit după învățăturile legii noastre creștinești.

Când un neam, o națiune sau un popor să depărtează delă învățăturile lui Christos, atunci s'aproprie de prăpastia perirei.

Tăria unui popor, statornicia sau trăinicia lui numai prin o viață neprihănită, numai prin o viață adevărat creștinească să poate asigura și întări. Și modul de viață al unui popor este chezașia viitorului sau prorocia perzării sale.

Nu dușmanii, nu răuvoitorii noștri ne pot face răul cel mai mare, ci noi înșine suntem de cele mai mulțori dușmanii noștri cei mai mari. S'ar părea cam ciudată aceasta părere, da-

că nu o cercetezi mai de aproape, iar cercetându-o să poate încredința ori și cine, că cuprinde curatul adevăr.

Iată câteva pilde:

Cine să mântuie de perire un popor, care a alunecat pe căile stricăciunii și a patimilor neînfrânate?

Cine să 'i vină într'ajutor și să'l abată dela pornirile cele rele, cari îi vor săpa mormântul — dacă nu fii săi cei luminați, aceia cari văd patimile de cari e cuprins, și relele acele de cari suferă??

Are multe însușiri bune, nobile și de laudă poporul nostru, despre cari am vorbit și pân' acum și despre cari stăruitor vom vorbi și de aici încolo, — dar are și multe reie, slăbiciuni și patimi, trebuie scoase la iveală, arătate în toată golăciunea lor, osândite și mântuite de ele prin bune povețe, sfaturi și învățături poporul nostru.

Numai făcându-se aceasta, numai curățindu-se neghina și tăciunele din grâu putem coace o pâne bună, gustuoasă și sănătoasă din aluatul neamului; altcum acolo, unde încolțesc, cresc și să înalță patimile cu toate orgiile lor, acolo virtuțile și faptele creștinești să ofilesc, tânjesc și nu pot aduce roade.

Am arătat'o aceasta mai în general, mai preste tot, ca din ochirea aceasta generală să putem trage învățături folositoare în parte abătându-ne dela rele, s'apucăm pe căile cele bune cari ne vor duce cu siguritate, cu deplină încredințare la adevărata cale a progresului, pe toate tărâmurile vieții.

(Va urma).

X

Conferențe învățătoarești.

Dela Cohalm.

Conferența tractuală a învățătorilor din protopresbiteratul Cohalmului s'a ținut la 1 și 2 Noemvrie a. c. în școala gr. or. din Cohalm.

Conform cerculariului conzis. membrii conferinței au participat în corpore la serviciul divin, săvârșit de harnicul paroh al

Cohalmului Ioan Bercan care a ținut o predică despre credință, în legătură cu întrunirea învățătorimei tractuale în conferință, insuflând curaj în lupta grea întru educarea și instruirea tinerei generațiuni. Rugăciunea de invocarea duhului sfânt asupra lucrării conferinței s'a făcut prin protopresbiterul tractual P. O. D. Tit O. Gheaja.

După serviciul divin membrii conferinței s'au întrunit în școală, unde după ce s'a cetit apelul nominal, protopresbiterul ca comisar konzistorial prin o vorbire acomodată, la cari, îi răspunde învățătorul Maican, deschide conferința și dă voe a se constitui conform instrucțiunii date de P. Ven. Konzistor.

Se alege de președinte învățătorul George Maican și notari: Zacheiu Borcoman și George Stelea, bărbați de încredere G. Andron, și I. Bârsan.

Președintele conduce ședințele conferinței cu tact și deplină cunoștință servind membrilor cu sfaturi înțelepte în tractarea și desbaterea lucrărilor pertractate.

Programul de lucru a constat din:

I. Disertațiuni:

1. Rolul familiei în educațiune și scăderile ei la țărani noștri de inv. George Maican.

2. Importanța desemnului în școlile populare de A. Enciu.

II. Lecțiuni practice:

1. „Divisiunea”, de Draghiciu
2. „Az erdő”, de Ciucan.
3. „Antistia comună”, de Bârsean.

Atât disertații cât și prelegătorii s'au achitat mulțamitor de datorința avută.

În deosebi disertația învățătorului Maican a plăcut mult poporului adunat, prin tractarea în o limbă a avea poporală arătând rolul familiei în educațiune și scăderile ei la țărani noștri.

lubitul nostru publicist Dr. Dionisie Stoica, redactorul „Gazetei de Duminecă” care din întâmplare a luat parte la ședințele conferinței, aflând disertația dlui Maican de foarte potrivită a fi lătită în popor, a luat angajamentul de a o eda în broșură.

Dintre membrii conferinței au luat parte la desbaterile asupra lucrărilor pertractate dovedind interes și pricepere în oficiu învățătoresc în deosebi membrii: Andron, Enciu, Pop, Draguș, Mihailă, Borcoman, Bănuț, Popoviciu, și Ioan M. Popa din tractul Făgăraș care încă a participat la conferința tractului Cohalm ședințele de a II-a zi, Comisarul Konzistorului și vicepreședintele.

Intr'o ședință a conferinței, președintele Maican recomandă membrilor a îmbrățișa noul metod în învățatura cetitului și a scrisului în școala poporală, „metodul fonomic”, prin care în timp scurt și muncă ușoară să obțin succese admirabile.

Arată ca model și câteva lecțiuni, dezvoltând o mare însuflețire între învățători pentru noul metod, cari s'arată deplin mulțumiți cu noul metod, rămânând a-și procura fiecare opul „Metodul fonomic” de învățătorii G. Codrea și G. Boeriu, apă-

rut în tipografia „Constantin Pop” Făgăraș prețul 2 cor.

S'au ales membrii în comisiunile permanente și s'au făcut câteva propuneri și dorințe de valoare.

1. În aceste timpuri grele în cari învățătorii noștri au a presta o muncă oboșitoare voind a putea satisface chemării lor „Prea Ven. Konzistor e rugat a face tot posibilul ca în tipografia archidiecezană să se editeze manualele potrivite mai ales din obiectele obligate a se propune în limba maghiară, — ca prin aceasta să se poată ținea cerculariului konzistorial ce îndrumă autoritățile școlare a procura toate cele de lipsă dela tipografia archidiecezană.

2. Prea Ven. Konzistor archidiecezan e rugat a dispune să se dea învățătorilor noștri diurnele și spesele de călătorie necesare și pentru participarea la conferințele tractuale. Nu se uite că și dacă la unii li s'au îmbunătățit soarta, iar la alții li se va îmbunătăți: munca lor e îndoit mai grea și cu mai mare responsabilitate ca până acum.

În urma tuturor acestora președintele prin o vorbire potrivită închide ședințele conferinței mulțamind Prea On. D. protopresbiter, care ca comisar konzistorial într'un mod atât de afabil s'a achitat de onorifica-i chemare prin sfaturile părintești ce a binevoit a da învățătorimei tractuale, a mulțamit oaspeții binevăzut M. St. D. Dr. Dionisie Stoica care a arătat o dragoste atât de mare față de învățătorimea noastră prin prezența domniei-sale la ședințele conferinței luând parte activă, îmbărbătând la muncă stăruitoare învățătorimea noastră în deșteptarea neamului.

* * *

În ziua primă, Duminecă seara a avut loc petrecerea teatrală, dată de tinerimea română din Cohalm în legătură cu meseriașii români stabiliți în oraș. Aceasta petrecere a fost cercetată de un public foarte numeros și a succes peste așteptare, spre lauda diletanților țărani și a conducătorilor lor, inteligența din centru.*

„Ghiță”.

*) Onoare învățătorimei din protopresbiteratul Cohalmului, care a știut să se manifesteze atât de frumos și impozant în conferințele sale din acest an!

Onoare și tuturor oaspeților, cari au luat parte la acele conferințe învățătorești, precum și la petrecerea teatrală, sprijinind și încurajând prin aceea pe învățători, tinerime și meseriași!

Deosebită onoare merită și amicului învățătorilor dl Dr. Dionisie Stoica, șefredactorul „Gaz. de Dum.” care s'a folosit de ocaziune în calea s'a și luând parte la conferința învățătorească, a dat învățătorilor prețioasă sfaturi și învățături întru deșteptarea neamului!

Numai făcând inteligența noastră, preoți și mireni, cauză comună cu învățătorimea, putem privi cu încredere într'un viitor apropiat mai bun!

Fruntași ai neamului! sprijiniți în străduințele lor de luminare și educațiune pe zilerii națiunii!!!

Red. „Olteanului.”

Dela conferințele preoțești.

Discursul, cu care protopresbiterul Nicolae Borzea a deschis ultima conferință preoțească din tractul Făgărașului, din acest an, a fost de următorul cuprins:

Onorată confență! Onorați preoți și frați în Christos!

În conferința trecută am arătat, iubiți frați în Christos, superioritatea ocupațiunii noastre bisericești față de alte ocupațiuni, am arătat calitatea superioară altor ocupațiuni profane și greutatea ei. Pentru că ocupațiunea preoțească este o apostolie plină de griji, năcazuri și supărări de tot felul și acela dintre preoți, care se retrage dela împlinirea acestei apostolii, fiind numai cu numele preot, nu și cu activitatea, acela care își vede numai de afacerile sale profane și de preoție nu poartă grije, mare păcat face. Acela, care se teme de toată tufa, de toată vorba, nu poate fi apostolul adevăratului, Simțământul de datorință să ne fie totdeauna deștept, și inima noastră preoțească să fie totdeauna gata a face bine parohienilor noștri și a-i povățui pe calea cea adevărată.

Nu e pe lume funcționar mai aproape de inima parohianului decât preotul adevărat.

Numai el poate vedea amărăciunea în sufletul omului, dacă se interesează cu bunăvoință și voește a o vedea, pentru că numai lui îi destăinuiește parohianul cu deplină încredere tot ce are pe inima lui, tot ce are pe sufletul lui, bucurii și supărări ca un fiu către părintele său.

Ce lucru mare este aceasta fraților în Christos, și ce bine se simte acel preot în mijlocul parohienilor săi, a căror încredere și-a câștigat-o prin apostolie! Deci totdeauna să ne luăm timp, a ne interesa de inima, de sufletul și cugetul fie-cărui parohian.

Așadar pe lângă o ocupațiune superioară altor ocupațiuni profane, avem și o legătură de intimitate cu poporul nostru, care legătură este de foarte mare însemnătate, căci cunoscând gândurile și aplecările poporului, putem da o direcțiune sănătoasă la conducerea poporului încredințat nouă. Dar ca să poți fi stăpân preste tainele și gândurile poporului, nu cruța nici timp, nici osteneală! Preotul este factorul prim care e pus să lumineze gândurile poporului și să le îndrepteze, și păcătuiam greu, când nu ne interesăm și perdem din mână aceasta conducere peste care se instăpănesc apoi alte elemente. Pacătuiam greu în contra misiunii noastre ca preoți români, și atunci când suntem lipsiți de simțul național — și când acțiunile noastre preoțești nu sunt concrescute sau nu sunt efluxul aceluia sentiment.

Preotul care nu are simț național, nu poate fi preot românesc bun, căci poporul în acel preot nu are nici o încredere. Fiind la noi contopită religiunea cu naționalitatea, preotul român trebuie să fie purtătorul convingerii românești, pe care trebuie să o susțină în tot locul și să nu să

NOVÁK JÁNOS
MAGAZIN DE MODĂ
pentru Dame și Domni.

Pentru
Făgăraș
și jur

Să află DEPOSITUL de POSTAVURI
dela fabrica Wilhelm Scherg & Co.
din Brașov.

clatine de toată mișcarea, ca trestia bătută de vânt, ci să fie stătornic, că numai atunci are poporul încredere în el. Poporul cere dela preot să aibă caracter integru, și fără șovăire să-și mărturisească convingerile în chestiunile cari ating neamul românesc!

Veți ceti în cuvântarea I. P. S. Sale dlui achiiep. și mitropolit actual, ce se dă cu ocaziune serbării centenarului marelui arhiepiscop și mitropolit Andreiu Șaguna, cum acesta în anii 1848 și 49 nu a lăsat poporul pradă, nici a fugit, ci a fost purtător convingerilor acestui popor până la sfârșit.

Veți vedea portretul adevăratului preot român în toate faptele lui, pe care noi trebuie să le imităm:

Și preotul care desvoaltă activitatea numai în afaceri oficioase rituale și numai când are venite, iar afacerile pastorale de a crește și lumina poporul, le negliă, nu e preot la locul său. E preot, dar nu preot român, căci îi lipsește cardinala însușire a unui preot bun român, simțul de propovăduire a adevărului cu vreme și fără de vreme în tot locul.

Fiecare dintre noi, când am primit darul la sfântul altar am pus și jurământul, nu să fim arândași sau neguțători, sau altceva, ci să purtăm sarcina cea grea a apostoliei și păstoririi sufletești a propoveduirii adevărului față de ori și cine, pentruca să facem din suflete răcite suflete întoarse la adevăr, ca fiecare să-și iubească neamul său, să facem din suflete întunecate suflete luminate, din răi creștini, buni creștini, care lucrare cere dela preot multă predicare și zi de zi perfecționare în afacerile apostoliei.

Iar pentru a putea îndeplini aceasta nu este de ajuns ceea ce am învățat în seminar, de unde am eșit cu ideale înalte apostolice, pe care însă la un an doi le întunecă trista realitate, contopindu-ne și egalându-ne cu mediul social în care trăim, ci ținând cont de mersul lumii și de

misiunea înaltă ce avem, trebuie să învățăm și iar să învățăm, spre a ne ținea la nivelul înalt preoțesc.

În fiecare zi de lucru să jertfim deci pentru preoție 4 oare, 2 dimineața, 2 sara și celalalt timp este de ajuns pentru celelalte daraveri, ce nu aparțin preoției. Că numai așa studiind neîncetat vom putea fi în curent cu tot ce se întâmplă în jurul nostru, în biserica noastră vie, în sânul popoului nostru, în sufletul credincioșilor noștri și delăturând toate negurile aduse de duhul rău asupra noastră, vom vedea căva lumina asupra noastră soarele conștiinței. Căci atunci când am primit sfințirea de preot, nu am primit-o pentru tăcere, ci pentru propoveduirea adevărului fără temere.

Și până nu vom ști îndeplini apostolia cu zel și cu demnitate, vom fi desprețuiți, și nebăgați în seamă.

Cugetați-vă în Christos, frați iubiți. Ce este în o parohie, când cel ce are să predice, tace? Dacă preotul nu face preoție, cine-l înlocuiește în apostolie? Dacă preotul nu predică, cine predică?

Pentru îndeplinirea tuturor acestora fără temere, iată ocaziunea de a ne întări unii din conștiințele și praxa altora, iată a doua școală, la care ne-am întrunit, iată conferența preoțească.

Conferențele ne dau posibilitatea a ne ridica la demnitatea noastră de preoți. În conferențe ne putem consolida tagma preoțească, devenind tot mai conștie de chemarea noastră numai diligența și zelul — a bnegațiunea apostolică, să nu ne lipsească.

Cu aceste cuvinte vă salut, iubiți frați în Christos, și declar conferența preoțească a acestui an din tractul protopresbiteral Făgăraș de deschisă.

FOITA.

Unui poet.

Inimă îndurerată
A visărilor curate,
Te rechiamă amintirea
Vremilor întârziate!
Ai apus, ca și mai clară
Să apari în strălucire,
Vestitoare de durere
Și de veșnică iubire!...

Gândului trudit din lumea
Prietină deșărtăciunii,
I-ai aflat măiestre viersuri
Din mărirea națiunii!
Și ca un martir al slovei
Ți-ai turnat belșugul minții
În cântarea plină 'n vraje,
Ca prinos al suferinții!...

Sufletu-ți, văpaie 'n doruri,
În splendoarea nemuririi,
Chiamă neamul la vieață
Desgropând taina mării!
Vezi eroi, din alte vremuri,
Uriași prin suflet mare.
Iar alături vezi piticii
A cântării profanare.

Ca o mare răsărită
De-a furtunilor urgie,
E gândirea minții tale
Așternută 'n poezie...
Și 'n revolta de mizerii
Ironie-ți e surisul,
Cântecu-ți e: o muștrare
Și o profeție scrisul!

Ai apus!... dar amintirea
Neamului tău, ce jlește
Te rechiamă, căci poete!
El și-acuma mai tânjește!...
Toader Opincă.

O mică călătorie.

(Urmare).

Și până când în orice societate ome-nească e mai mare numărul celor cari trăesc din sudoarea altora, ca al acelora, cari muncesc și câștigă cele de lipsă, pânea cea de toate zilele pentru toți cei din societate, pân' atunci nici aceea societate, fie mică sau mare, nu poate înainta, nu poate face sporul dorit, că lucrările n'au întocmirea, sau condițiunea de lipsă ce le-ar asigura înaintarea, ridicarea din starea umilitoare la o stare mulțămitoare, la o stare înfloritoare

Adunarea despărțăm. Bistrița al „Asociațiunii“ în Șieuf.

Continuăm încă cu câteva însemnări despre acel brav despărțământ cu privire la ținerea conferințelor în cercul său de activitate din anul trecut. A aranjat în ciclul prim 6 conferințe, anume:

1. 29. Nov. 1908. *Dr. G. Tripou*: Vi-așa și inițiativa.

2. 6 Dec. *Ioan Corbu*: Despre tairiele ceriului.

3. 13. Dec. *Ion Corbu*: Planetele și sistemul solar.

4. 20 Dec. *Ciril Negruțiu*: Din istoria orașului Bistrița.

5. 27 Dec. *Dr. Valeriu Seni*: O călătorie peste Semmering.

6. 3. Ian. 1909 *Dr. Nicolae Drăganu*: Originea și formarea limbei române.

În ciclul al II-lea încă s'au aranjat 8 conferințe, cari au fost mai atrăgătoare, căci pe lângă conferințe s'a declamat, cântat cu vocea și la pian, angajându-se la aceste roluri D-șoare și tineri.

A conferențat:

7. 31 Ian. *Dr. Dionisiu Longin*: Tablouri sociale.

8. 7 Febr. *Dr. V. Onișor*: Unirea principatelor.

9. 14 Febr. *Ion Corbu*: Istoria străveche a pământului.

10. 21 Febr. *Ion Corbu*: Formarea coajei pământului.

11. 28. Febr. *Dr. Desideriu Filip*: Ceva despre frumos.

12. 7 Martie. *Maria dr. Onișor*: Rolul femeii în societate.

13. 21 Martie. *Dr. G. Tripou*: Simpatii și antipatii în raporturile sociale.

14. 28 Martie. *Dr. V. Onișor*: O lună în Bosnia și Herțegovina.

Preste tot, dar mai ales prelegerea Doamnei *Dr. Onișor* a atras mult public și a fost ascultată cu viu interes.

pentru toate păturile societății și prin aceasta pentru însăși întreaga societatea, care alcătuiește statul.

Aceasta s'a putut vedea și pân' acum și se vede chiar și în ziua de azi în toate acelea țări, unde unii lenevesc și prăpădesc, iar slujbașii se înmulțesc mereu și stau să întrecă numărul locuitorilor ocărmuiți; și iarăși alții se sfârșesc muncind cu sudori de moarte fără de a avea batăr nutremântul, hrana trebuitoare și de lipsă pentru munca cea grea de zi și noapte, ce o săvârșesc pentru ca să poată sătura lăcomia și foamea celor ce'i asupresc și nedreptătesc și cari pe deasupra ca răsplată îi țin și în întunerecul cel mai dejositor, numai și numai ca și mai departe să'i poate folosi ca pe sărmanele dobitoace necuvântătoare — în jug!

Dar ori-și-ce tirănie, fie îngrădită cu meșteșugirile cele mai neomenești și diavolești odată totuși trebuie să fie spulberată rămânând numai ca o poveste de tristă și dureroasă — aducere aminte pe de-o parte și ca o pată de mare și neștearsă rușine, — pe de altă parte pentru asupritori și împălători!

* * *

Am zis'o mai înainte, că dorul de-a călători a cuprins azi pe toți de-opotrivă, fie bogați sau săraci, fie de neam mare sau mic numai — parale să fie. Ele sunt rece-

Atât conferențiarilor, cât și Domnișoarelor și tinerilor, cari au conlucrat la aceste prelegeri li se aduce și în acest loc mulțumită pentru munca prestată în serviciul „Asociațiunii“.

Vedem cu plăcere, că în acest despărțământ sunt și cele mai multe agenturi, și dacă acelea agenturi vor arăta și roade îmbelșugate în munca lor, atunci vor vrednici toată lauda și stima pentru cari muncesc și au muncit.

S'auzim dară și din partea aceasta cu privire la agenturi numai vorbe de laudă, că atunci și cinste vor secera toți muncitorii condeiului și purtătorii graiului după osteneală în folosul neamului — pentru care cu toții — dacă voim să ne numim fiii poporului român, — datori suntem să lucrăm și muncim din toate puterile, altcum nu suntem vrednici să mai purtăm frumosul nume de odinioară al domnitorilor glorioși ai lumii!

Red.

Correspondență.

Mărgineni, în Noemvrie a. c.

Suntem rugați a da loc următoarelor:
Onorată Redacțiune!

Binevoii a publica în prețutul D-voastră ziar unele din vrednicile preotului nostru G. Pop, care și-a început cariera sa din anul 1875.

Parohia noastră gr. ort. s'a înființat numai pe la anul 1870, când n'avea nici lăcaș Dumnezeesc, și nimic ce să ține de biserică și așa multă muncă trebuia pusă ca să se aducă în rând bun.

La început slujba dumnezeiască să făcea în unele case, dăruite de moșul preotului nostru. Iudată ce acesta și-a început activitatea, a văzut, că casele aceste nu sunt corăspunzătoare și așa s'a pus pe lucru, cumpărând loc potrivit în mijlocul co-

rința sau condițiunea întâie. Ai bani, ai și puțință de a-ți împlini unele dorințe, unele poște. N'ai bani, atunci îți poți pune pofta în cuiu, că fără bani îngheți și 'n puterea verii, iar cu bani asuzi și 'n dricul iernei. Groaznică putere mai au și afurisiții ăștia de bani! Pare-că toată lumea în ziua de azi numai bani visează! Toți caută bani, toți se trudesesc pentru bani și cei mai mulți își părăsesc totul pentru — bani! Ear alții își pun și vieța tot pentru — bani.

Dacă toți aceea, cari își îndreaptă privirea și grijea cătră bani și-ar întoarce ochiul și cugetul cătră Dumnezeu, atunci lumea întreagă s'ar prefăce în adevăratul raiu alui moș Adam!

Dar durere! că alergând lumea tot după bani și gândindu-se numai la bani și iar la bani și apropiindu-să tot mai mult de ei — să depărtează tot mai tare de adevărul vecinic, de — Dumnezeu! Dar nici banii, cu toată puterea lor înșelătoare — nu pot face pe om cu adevărat fericit.

Călătorii însă fie cât de multe, chiar și în jurul pământului, să pot face — dacă ai bani. Și mulți oameni parăca numai pentru accia să fac robii banului, că să'l cheltuiască mai târziu prin câte alte petreceri deșerte, fără de a să gândi la cei mulți, cari poate nici o bucățică de pâne n'au, cu care să'și înșele pe câteva clipe nemiloasa și chinuitoarea foame!

munei (chiar și locul nașteri eroului și baronului Urs de Marginea) și acolo la anul 1892 s'a ridicat o frumoasă și falnică biserică.

Tot dânsul s'a îngrijit ca să fie împodobită biserică și cu toate cele de lipsă în lăuntru'l său, iar în anul 1906 a pictat'o (zugrăvit'o) prin un pictor din România, căruia dânsul cu fratele său Ioan i-au plătit preste 3 mii coroane.

În anul 1906 a provăzut'o cu un orologiu în suma de 900 cor., iar în anul 1909 cu un Chivot în preț de 400 cor.

A mai înzestrat biserică și cu un frumos fond, care azi se urcă la suma de 15 mii cor. și cari asigură biserică pentru totdeauna.

Tot dânsul a procurat și toate cărțile de lipsă în biserică și lucrurile de înfrumusețare.

Nu numai în biserică din comuna sa, dar și altor biserici le-a făcut dăruiri de cărți și lucruri sfinte.

Mai departe s'a înscris membru la fondul cultural, atât dânsul, cât și fratele său Ioan cu 1000 coroane.

Ca să poată face toate acestea mult a trebuit să muncească neobositul preot.

De asemenea s'a îngrijit și de afacerile comunale mergând chiar la Majestatea sa în audiență de a câștigat un frumos pășunat în munte pe seama comunei.

Are merit și la câștigarea târgului pentru comună, dinpreună cu not. Marhao.

Din toate acestea se vede, că mult a lucrat preotul nostru pentru binele bisericei și a comunei sale și voind acum a să retrage în pensiune, rugăm pe bunul Dzeu să ne dăruiască un vrednic urmaș, care să știe chivernisi cele agonisite pân' acum de acest vrednic preot cu aceeași râvnă și dragoste creștinească.*

Epitropii

Când cu plăcere vestim vrednicile acestui preot, pentru biserică sa nou zidită cari numai cinste îi fac ni-ar plăcea s'aflăm cine a fost pri-

Cu toate că acum ca și odinioară să propoveduiesc învățăturile lui Christos despre milostenie și despre ajutorarea celor lipsiți de preste 19 veacuri, totuși omenimea nici astăzi încă nu urmează acelea sfinte și dumnezeiești învățături! Parecă să predică, ca să nu fie auzite — și oamenii parăca le ascultă, ca să nu le urmeze!!

* * *

Nici eu nu's de aceia, cari nu mai știu ce să facă cu banii! Nici bătr de aceia, cari se tem că pot muri azi ori mâne — și le rămân banii pentru cari s'au chinuit o vieță de om întreagă! Și într'adevăr mare trebuie să fie chinul iubitorilor de argint în clipele din urmă! Dar bani, nebani, fie și cu feldăra, când vine ceasul trebuie să plece și banii — rămân...

Ca și mulți alții dintre muritori aveam și eu o dorință. Adecă drept s'o spun aveam mai multe, dar în cele din urmă aceasta era cea mai mare dintre toate dorințele câte le aveam.

Știu, că mulți dintre iubii cetitori vor crede că dorința aceea îmi va fi îndreptată la — bani! Nici decum! Bani au până și — țigani. Și eu de neam numai țigan nu sunt. Dorința mea era alta. Aveam dorință să fac și eu o — mică călătorie. Și dacă nu împrejurul pământului, dar nici până în America nu mă gândeam să mă reped.

Correspondență din Cluj.

În 20 l. c. au fost promovați de doctori în științele iuridice: D-nii Valeriu Roman, Alexandru Kiss și Emil Șelariu.

Primească felicitările noastre!

Aproape nu e Sâmbătă, în care să fac promoțiile, să nu fie ridicat la gradul de doctor și câte un tinăr român, din cei mulți cari cercetează universitatea de aici. Un fapt ăsta, care numai înbucura ne poate. Firește, având în vedere, că mai toți cei promovați își iau doctoratul în științele iuridice, socotim potrivită întrebarea, că : oare n'ar fi cu mult mai corect, ca tinerii români să mai îmbrățișeze și alte cariere, tot așa de practice și rentabile, cari pân' acum nefiind așa îngrămădite de oameni diplomați pot să le asigure tot așa un viitor de strălucit ca și dreptul? Căci unde vom ajunge dacă înalta diplomă de avocat, nu va mai indetuli aspirațiile unor oameni, cari au jertfit mult și și-au îngropat tinereța în studiu pentru a o putea câștiga?...

În atenția celor interesați!

În sfârșit am fost împărțâși de bucuria, de a vedea aici și sârbătoarea bisericăescă a unei cununii impunătoare. Să și arătase un mare interes, din partea inteligenței din Cluj, față de cununia D-șoare Veturia Podoabă cu Dl Dr. Livius Pandrea avocat în Făgăraș. Nașul a fost deputatul Șerban, obicinuitul naș al inteligenței din

cina desbinării în acea comună, care până pela a. 1870 a avut o singură biserică și confesiune și oamenii trăiau în bună și frățească înțelegere, iar acum sunt desbinați în două părți și să dușmănesc unii pe alții? Și cei pricina, de biserică cea veche strămoșiască gr. cat., din **satul nașterii eroului Br. Ursu**, s'află și acum tot în starea umilită și primitivă de odinioară, de acum o sută de ani ascunsă, pitulă și neobservată de nimeni între nește arbori, încât pe lângă cea nouă gr. or. — dispăre?... Red.

„Așa dară nefiind depărtare mare — veți zice — nici dorul nu poate fi mare!“

Asta însă nu e așa, căci depărtarea — până unde aveam să călătoresc era mică, însă dorința mea era mare. Aveam o dorință, o vechie și mare dorință, așa cred ca toți Români, ca să călătoresc cândva până bătr în granița Românică, fie și dincolo de hotar!

Cum am zis dorința era vechie și am îmbătrânit cu ea. Era acum și timpul casă se realizeze, să se îplinească. Și s'a și împlinit.

Aveam un copil la gimnaziul român din Brașov, și mă hotărâsem să-l cercetez. — Multele ocupațiuni nu mi-au iertat să mă duc mai de timpuriu. Așa călătoria mea a rămas până târziu în toamnă. Vineri dimineața în 9/22 Octomvrie a. c. am plecat cu trenul de 9¹/₂ oare dim. la Brașov. La aceasta m'a îndemnat și timpul cel plăcut aproape primăvărat din ziua premergătoare călătoriei, ziua de Joi. O știam eu de mult, că zilele de toamnă mai ales — nu's surori. Aceasta s'a adevărit și de data aceasta. Cu toate acestea am plecat. La plecarea ceriul se înnorase și soarele s'ascunsese după nori ori norii să puseseră în calea soarelui și'l împiedecă ca să trimită câte un zimbet în razele sale.

(Va urma).

Tara Făgăraşului. Un act şi ăsta de filantropie.

Din Făgăraş am mai remarcat pe Dşoara Aurora Meşian, Dl Dr. Camil Negrea, adv. şi Dl Aurel Pinţea cand. adv.

Actul cununiei l'a săvârşit Dl canonic mitropolitan din Blaj: Gavril Pop. Publicul românesc de aici în mare parte a fost de faţă, urând tinerei părechi din toată inima: mulţi ani!

Din parte-ne însă zicem noilor căsătoriţi: felicitările noastre călduroase!

Coresp.

„Biblioteca Olteanului“.

— *Veste de bucurie* —

Nu multe, ci mult!

Apelului nostru publicat în Nrii 30 şi 31 ai „Olteanului“ cu privire la înfiinţarea unei biblioteci pe lângă aceasta foaie, ca şi pe aceasta cale să se ajute poporului nostru şi mai cu seamă tinerimii şcolare, doritoarele de carte românească, a şi aflat răsunetul dorit, căci au şi început a ni să trimită cărţi în acel laudabil şi nobil scop, dovadă că prietenii şi binevoitorii adevăraţi ai poporului au înţeles însemnătatea unei „biblioteci populare“ şi mai cu seamă au ştiut tălmăci adevăratul scop al hotărârii noastre pentru înfiinţarea şi deschiderea unei modeste, dar cu atât mai însemnate şi valoroase biblioteci, care zilnic să stea în serviciul iubitorilor de carte şi a tuturor prietenilor săi, cari nu cu „slicile cu fundul în sus“ voiesc să-l fericească, ci cu cărţi scrise anume pentru luminarea şi cultivarea poporului pentru binele şi folosul său.

Cărţi preţioase am primit dela comitetul fondului de teatru român prin valorosul ei secretar Dl prof. Dr. Iosif Blaga din Braşov şi anume toate anuarele acelei societăţi afară de unul, care încă ni s'a promis a ni să trimită — aflându-se.

Sinceră mulţămintă i se aduce Stim. domn secretar şi profesor d-lui Dr. Iosif Blaga pentru aceasta preţioasă dăruire.

Fie încredinţat atât d-sa cât şi ori şi cine, că din picături neînsemnate s'a făcut marea şi din scântei cât de mici s'a aprins câte un foc mare.

Aşa va fi şi cu biblioteca noastră, va fi modestă, mică şi nepretenţioasă, dar în acelaşi timp binevenită şi folositoare tuturor acelor, cari vor căuta şi voi să o cetească.

Cu aceste Anuare s'a pus baza bibliotecii noastre şi s'a făcut începutul, lucru ştiut fiind, că „tot începutul a fost mic“, dar din „mic“ cum a fost s'a făcut mare, dacă s'a stăruit cu toate puterile întru ajungerea scopului propus.

Mic e şi începutul bibliotecii noastre, dar mare e Dumnezeu şi mare e şi ajutorul său şi acel ajutor îl cerem şi noi în rugăciunile noastre şi bunul Dumnezeu ni-l va şi da!

Cei-ce vă iubiţi neamul sprijiniţi această mică, neînsemnată şi modestă bibliotecă,

că mare, însemnat şi preţios va fi folosul ei!

Cei cu inima deschisă verde şi românească „daţi dovezi la lume“.

Asemenea ne-a trimis câte-un exemplar din broşurile sale şi d-nul inv. Em. Suciu, anume: *Țiganul cătană, Au plecat la târg de țară și Țiganul în căruță, căruia încă asemenea i să aduc mulțămitele noastre.*

Pentru întemeietorii bibliotecii.

Red. „Olteanului“.

NOU TĂȚI.

— S'a nimicit hotărârea congresului național bisericesc referitor la catehizație prin „înaltă hotărâre“, — car celelalte hotărâri au rămas neatinse.

„Înaltă hotărâre“ poartă data 11 Noembrie a. c. și a și fost împărțită mitropolitului din Sibiu a doua zi.

Pentru ministrul cultelor e iscălită de conzilierul ministerial și secretarul de prezidiu Návay Szabó.

În Nri viitor vom reveni.

— **Sinodul din Blaj.** Despre hotărârile acestui sinod în aceste vremuri grele, care s'a ținut în Blaj în zilele 22, 23 Noembrie, vom aduce și noi raport mai amănunțit în Nri viitor al foaiei noastre, pentru că lipsă avem să se știe, ce măsuri s'au luat cu privire la școale, limba de catehizație, fondul de penziune preoțesc ș. a.

— **La inaugurarea palatului „Tribunei“** va lua parte Clubul deputaților precum și venerabilul președinte al partidului național George Pop de Băsești.

La 28 l. c., în ziua următoare serbării înangurării va avea loc în Arad o conferență a Clubului.

— **D. Bărsanu, distinsul scriitor și artist,** dela Teatrul Național din București, a prezentat și citat în zilele acestea comitetului Teatrului Național o nouă piesă, „Sirena“, care va fi reprezentată la începutul lunii Ianuarie. Cei-ce au asistat la cetirea piesei d-lui Bărsanu, vorbesc cu elogiul despre dânsa.

— **† Alexandru Bene,** prepozit capitular și canonic, vicar general episcopesc substituit, asesor conzistorial, examinator prosinodal, după un morb scurt a repausat în 14 Noembrie 1909 la 2 și jum. ore d. a. în a. al 63-lea al etății, 35 al preoției și al 17-lea al canoniciei. Remășițele pământești s'au înmormântat în cimiterul gr. cat. din Gherla în 16 l. c. la 2 oare d. a., iar sf. liturgia pentru sufletul adormitului s'a ținut în capela episcopescă Mercuri în 17 l. c. la 8 ore dimineața. Fie-i țarina ușoară și memoria binecuvântată.

— **Aviz.** Onorații cetitori ai „Revistei politice și literare“ sunt înștiințați, că numărul 8, de pe luna Noembrie, al acestei reviste, în absența directorului ei, va apare numai la sfârșitul acestei luni odată cu numărul de pe luna Decembrie.

Redacția: „Revistei politice și literare.“

— **Reuniunea inv. gr. cat.** din arhidieceza desp. Sibiu va ținea adunarea generală de toamnă în Sibiu în 3 Dec.

— **Conferența I. a desp. Bistrița** al „Asociațiunii“ se va ținea Dumineca viitoare în 28 Noembrie. a. c. la oarele 5 d. a. în sala cea mare din casa bisericeii, din etajiu, care e totodată și localul oficial al despărțământului. Conferențiar va fi directorul desp. d-l Dr. Gavril Tripon, va vorbi „despre fericire“. Cu aceasta să începe ciclul de conferențe din iarna aceasta a despărțământului Bistrița al „Asociațiunii“.

— **Militare.** Dl Dr. Emil Blasiu, medic de stat major, comandant al spitalului de garnizoană Nr. 22 din Sibiu, a fost trecut la penzie, în urma cererii proprii. Maj. Sa a ordonat ca cu aceasta ocaziune să-i se aducă la cunoștință bravului medic prea înalta îndestulare și mulțumire.

— **Piese noi de aur.** Guvernul austriac luat în vara anului c. hotărârea să bată piese de aur de câte 100 coroane, cari se vor pune în curând în circulație. Noile monete vor avea diametrul de 37 mm., au prin urmare aproape aceeași mărime ca piesele de argint de 5 cor.

— **Viscolul din Germania.** Zăpada enormă ce a căzut în zilele acestea, ajutată și de viscolul cumplit ce băntuie în Germania, a doborât mai mult de opt mii de stâlpi de telegraf. Pagubele se pot repara numai în decurs de o săptămână. Sărmele conductului au fost furate de hoți ba chiar și o mare parte din stâlpi lipsește. Cât or fi nemții, de nemți, când văd stâlpii de telegraf zăcând în zăpadă: ispita e prea mare. Oficiile telegrafice din Berlin au expediat mai multe mii de telegrame prin poștă de scrisori.

— **Sacrilegiu.** Din Buzad ni se scriu următoarele: Joi noaptea spre Vineri, niște uitați de Dumnezeu au spart ușa bisericii și au furat casseta cu bani, în care se aflau peste 400 cor. bani gata, obligațiuni în valoare de preste 15,000 cor. și libelul de depuneri dela „Lipovana“ de 3,500 cor. Făptuitorii sunt urmăriți de gendarmi, dar până acum nu li s'a dat de urmă.

O lămurire*)

față cu raportul »O despărțire duioasă« din Nriul 34 al »Țării Oltului«.

Am fost totdeauna și suntem și azi, contra gazetăriei de clică, ce de un timp încoace, a început să ia proporții tot mai mari în coloanele ziarelor noastre. Noi vișteni, cari formăm o societate bine încheagată, am condamnat totdeauna pamphletele de ori și ce soi, cari din mici ne-

*) Ni s'a cerut la timpul său publicarea acestei „Lămuriri“, dar din cauza îngrămădirei de material mult până acum nu s'a putut satisface, pentru care Redacția însă pentru cele cuprinse aci nu ia răspunderea. Red.

Depoul general: al adevăratelor MAȘINI de cusut SINGER

se vând cu cele mai avantajoase prețuri în rate lunare, pre lângă garanție îndelungată. Instrucție gratuită la cusutul mașinei, a broderiei, ca: netedă, rotund, azur, aplicație, congre, spaniol, smyrna etc. etc.

Atelier mechanic de construcție și reparaturi dela cele mai gingașe puști, mașini de cusut și biciclete.

Articli de construcție pentru arme, mașini de cusut și biciclete, în mare alegere.

Făgăraș,
Ulița Becleanului 4.

SÁRKÓZY JÓZSEF,
montator de arme, mașini și mechanic.

înțelegeri, ivite în diferite cercuri, mai mult sau mai puțin culte, au creat calomnii și batjocuri, pe coloane întregi, așa că unele din ziarele noastre pare că nu au altă menire decât tocmai aceea de a sta în serviciul murdărilor celor mai josnice. Nu am fi eșit nici acum în public, precum nu am eșit nici înainte de aceasta cu 2 ani și 8 luni, până la care timp noi viștenii nu ne făceam reclame, nici spre bine nici spre rău, pentru că nu eram obișnuiți cu rapoarte făcute de noi pentru lauda noastră, ci ceace s'a făcut până atunci la noi, s'a făcut fără fanfaronadă, în liniște harnică, uniți cu toții într'un gând. Și mult s'a făcut, tot ce e azi în Viștea noastră — afară numai de tovrășia de conzum.

Ceeace ne silește să ieșim din liniștea noastră, este sgomotul cel mare, ce s'a făcut de 2 ani încoace în jurul fostului nostru preot George Tulbure, sgomot propriu vaselor goale, cari dau mari sunete la cele mai gingașe atingeri. Ne cam supără acel zgomot al marelui gol, pentru că noi bine știam, că sgomotul acela produce numai și numai vanitate, dar am tăcut, dându-i să înțeleagă celui cu sgomotul, că la noi nu merge așa.

Ne-am înșelat însă în așteptările noastre, căci sgomotul a devenit tot mai mare pânăce în sfârșit cu ajutorul celor de aceeași „principii” cu părintele fost al nostru George Tulbure s'a finit cu un caz de vanitate regretabil.

Nu avem de gând să înșirăm regretabilele scene, cari s'au perândat în odinioară tăcuta și liniștita noastră comună, începând cu ziua de 15 Aug. v. și încheindu-se, mulțămărită lui Dzeu, cu seara de 16 Aug. a. c., ținem numai să constatăm, că în raportul ce s'u dat în „Țara Oltului” Nr. 34 sub titlul „O despărțire duiosă” se cuprind și astfel de neadevăruri, cari falsifică opinia publică, de aceea noi ca cei mai competenți, ne ținem de datorință, în interesul adevărului a declara, că biserica gr. orient. din Viștea de jos, la venirea părintelui George Tulbure a fost înzestrată cu toate cele necesare, ba putem zice că părinteasca îngrijire și zelul neobosit al părintelui protopop N. Borzea, ce l'a desvoltat pentru înzestrarea cu de toate a bisericii din Viștea de jos, a fost incununat de cel mai strălucit succes, aducând atât biserica ca loc de rugăciune, cu toate atribuțiile ei, precum și curtea bisericii și cimitirul în cea mai deplină bunăstare.

Nu ne putem mira îndeajuns de mentalitatea acelu raportor al „Țării Oltului”, care cu o îndrăzneală cinică, atacă pe acel om harnic, pe omul fapturilor, dela care noi Viștenii avem, dacă nu pe deplin desvoltate, dar cel puțin în germene, toate cele ce sunt astăzi bune la noi: O biserică înzestrată cu toate cele de lipsă, atât și materialicește bine situată, o societate pe acțiuni, care jertfește pe altarul culturii naționale, tot de D-l prot. N. Borzea inițiată și înființată, o societate de lectură, cu statute și cu o bibliotecă bogată, înființată în urma stăruințelor părintelui protopop N. Borzea și a celorlalți inteligenți din Viștea, nu cum îi place părintelui Tulbure, a se lăuda și a să gira de înființatorul ei, cât timp dlui nici membru nu s'a înscris la aceasta societate în 2 ani și 6 luni. O societate a meseriașilor cu un fond, adevărat de prezent ca mic, pentru că părintele protopop

abea i-a pus baza și a fost silit să'l părăsească, dar e în desvoltare, și nădăduim în mai marea lui desvoltare.

O mare ură trebuie să poarte acel raportor părintelui protopop N. Borzea, pe care noi oamenii cu carte, din Viștea de jos, precum și tot poporul nostru credincios, îl stimăm și îl cinștim, ca pe un om, care a știut să se impue pe o cale dreaptă și deschisă dând fiecăruia ce i se cuvine, îl cinștim ca pe unul al cărui cuvânt l'am cinștit totdeauna în acțiunile noastre, cunoscându-l ca om harnic, cu judecată limpede și directivă.

Mult bine trebuie să facă cineva într'o comună, ca să-și câștige meritele și cinștea pe care noi o datorăm părintelui protopop N. Borzea, și mult cinizm și reacredință trebuie să zacă în capul unuia, care asemenea raportorului sus amintit, îndrăznește a subsăpa o muncă harnică, a cărei temelie, nu un astfel de raportor, dar cel mai mașter dinte al vremii nu va fi în stare a o surpa.

Nu să poate aproba împrejurarea, că păr. Tulbure să se înalțe la ceriu, ear păr. prot. N. Borzea să i să tăgăduiască faptele cele bune săvârșite spre folosul bisericii și comunei noastre.

Nici schimbarea venitelor preoțești din naturalie în bani, nu e meritul păr. G. Tulbure, ci al comitetului parohial.

Mărturisim sincer că cu multă ezitare ne am decis să desmințim acel raport, în părțile cari ne privesc, și de aceasta datorință ingrată, ne-ar fi putut dispensa dl raportor al „Țării Oltului” dacă și-ar fi cunoscut datorința și marginile bunei cuviințe. Încât pentru scenele întâmplare în cursul alaiului, pentru deslănțuirea căruia gara de la Viștea a fost prea aproape, le lăsăm la aprecierea Onor. Public. Observăm numai că în una din poruncile noastre să zice: „Să nu întorci lucrurile bisericești spre străină treabă”. Aceasta poruncă în acest alaiu sgomotos a fost pe deplin nesocotită, căci la petrecerea comandată de dânsul s'a folosit crucea și serafimii — afară de biserică.

Sperăm, că deacum înainte bunul Dzeu ne va da iar liniștea noastră de odinioară, harnică și cinștită, spre binele și prosperarea cu adevărat a bisericii și a comunei noastre.

Unii inteligenți din Viștea.

Serate de-ale meseriașilor noștri.

În ședința literară a 10-a, ținută la 28 Oct. n. 1909, în localitățile Reuniunii meseriașilor sibieni, prezidentul Tordășianu ne face importanta comunicare, că în zilele trecute distinși bărbați ai vieții noastre publice, dnii Dr. I. Mișu adv. în Vinerea și scriitorul I. Agârbiceanu, pătrunși de însemnătatea ce o are clasa meseriașilor noștri pentru consolidarea neamului românesc, s'au ocupat de importanța clasei noastre de mijloc, primul în adunarea generală a fondului de teatru, ținută în Alba-Iulia, iar celalalt în adunarea generală a „Asociației”, ținută în Sibiiu.

Felul cum cauza clasei noastre de mijloc a fost apreciată în cele mai de căpetenie așezăminte culturale ale noastre și cum publicul a răsplătit cu meritate și nesfârșite aplause aceste aprecieri, speranțe ne dau, că în viitorul cel mai apropiat me-

seriașii noștri prețuiți vor fi de obștea noastră după vrednicie. Laudă și recunoștință dlui Dr. Mișu și I. Agârbiceanu, cari silință își dau nu numai de a pregăti terenul pentru conlucrarea armonică a celor trei factori: a inteligentului cu țăranul și cu meseriașul român, ci indică și căile de împreună lucrare.

Trecând la sărbările centenarului marelui Șaguna, dl Tordășianu își exprimă bucuria pentru felul cum Reuniunea noastră, și prin ea meseriașii noștri, parte au luat parte la sărbările înălțătoare, închinare nemuritorului arhieru Andreiu, acest prototip al muncii neobosite. Precum se știe Reuniunea prin anume delegați ai săi, a luat parte la parastasul festiv, oficiat în catedrală cum și la desvălirea bustului lui Șaguna din Rășinari, depunând o coroană. Afară de acestea în presara peleginagiului la Rășinari, Reuniunea a aranjat un concert festiv, la care a participat un număr neobișnuit de mare ai membrilor congresului admiratori ai marelui A. Br. Șaguna etc. Încât pentru afacerile curat meserieșesti, dl Tordășianu comunică cu bucurie cum piața Sibiiului s'a îmbogățit cu o firmă nouă românească, cu prăvălia și atelierul de blănării al dlui Ilie Șteflea, care după câțiva ani petrecuți în Lipsca, Paris, Londra, Berlin, Viena și în alte orașe mari, unde și-a înmulțit cunoștințele, și-a deschis acum atelier și prăvălie în Sibiiu. Dorește ca dl Șteflea să facă bună ispravă și să aibă mulți urmași.

Notarul Duca cetește sumarele ședințelor administrative, din cari, între altele am aflat cum Reuniunea a adunat o sumă de aproape 60 cor, cu cari a contribuit la spesele de înmormântare ale Elenei Roșca n. Pop, văduva scăpătată a fostului controlor I. Roșca etc. Intrați în însăși ședința literară mititica Victoria Baciș, ne redă frumos și cu curaj poezioara „Sboară al nopții negru flutur”, iar în urma aplauselor ni-a cântat tot atât de frumos; practicantul tip. I. Măgeanu ni-a predat bine „Sonetul”, de Eminescu și mai în urmă „Cântecul de leagăn”, de Iosif; dl A. Moldovanu abs. de teol., ne-a încântat cu câteva arii executate la pian și tot dsa a acompaniat la clavier pe dl I. Stanciu, care a fost la înălțime; dl Radu P. Barcianu de data aceasta ne-a cetit bucata »Ion vindecătorul« din biblioteca copiilor, datorită doamnei Adelina Tăslăuanu; dl I. Miga, sod. pant. în „Nunta Zamferei de Coșbuc, a fost neintrecut. La fine dna Eugenia Tordășianu ni-a vorbit „Despre rolul femeii în educația intelectuală și fizică a popoarelor”, tractând despre toate condițiile priincioase desvoltării omnilaterale.

La sfârșit se sortează între participanți 15 cărțicele, iar domnul Tordășianu invită la ședința a 11-a din 25 Noemvrie. n. a. c.*)

„Invingătorul”.

✍

*) Nu putem a nu lăuda și la acest loc lucrarea rodnică a acestei harnice reuniuni a meseriașilor; sortarea sau împărțirea cărțicelor între membrii reuniunii este un puternic mijloc de luminare și încurajare spre lucruri bune. Înainte numai vrednică reuniune! Laudă și recunoștință vrednicului ei președinte, dlui Vict. Tordășianu.

Redacț.

Afaceri comunale.

Articolul de lege XXII. ex. 1886 dispune expres că averile comunale se administrează prin reprezentanțiile comunale, fie acelea de orice natură. Tot acel articol dispune, că comunele sunt autonome și aceasta afacere se și execută în plene în alte comitate. Nu tot așa se întâmplă în îndărăt rămasul comitat al Făgărașului, deoarece aici lege ne lege, toate se fac la poruncă fără să se ia în considerare drepturile reprezentanței, respective ale comunei, din care cauză se fac multe pagube acestor comune.

Legea dispune, că ori-ce lucru dat în întreprindere cuiva, să se deie prin licitație

publică, în cât privește averea comunei, fie crescândă fie minuendă. La noi se întâmplă contrar și ca de exemplu noi producem numai cazul următor:

Fiecare comună din comitatul Făgărașului în tot anul are lipsă de registre pentru manipularea banilor comunali, comitenzi și erariali. Acelea registre se plătesc și tipăriurile (afară de acelea ce privesc dările erarialle) și legătura sau mai bine broșurarea din alodiile comunale; prin urmare ele formează avere comună și cu toate acestea prin procurarea lor nici când nu se respectează legea, dându-se în întreprindere prin licitație publică unei persoane care ar lucra mai ieftin ci ele sunt lăsate adbonum placitum unei persoane ca să le

procureze. Deci ar fi de dorit, ca D-I Vice-comite să binevoiască a lua aceasta cauză în mână și a escrie concurs pentru prevederea comunelor cu registrele din cestiune lăsând totdeodată mână liberă reprezentanțelor comunale a-și alege ele persoana care să execute aceasta lucrare comună. Iar până atunci propun ca reprezentanțele comunale în ședință să decidă asupra acestei cauze și fiindcă o astfel de ședință nu va fi convocată de primărie, însăși membrii reprezentanței să convoace ședința respectivă fiind aci vorba de interesul comun.

J.

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

Deschidere de nouă prăvălie românească!

NICOLAE SILADI

Făgăraș, ulița Stretzing, vis-à-vis de »Hôtel Mercur«
în colțul de cătră răsărit al băncii »Furnica.«

Am onoare a recomanda onoratului P. t. public din Făgăraș și jur
de tot nou și bine asortatul meu

Magazin de Manufactură.

Cu deosebire să atrage binevoitoarea luare aminte asupra articlilor, cari sunt de tot noauă aduse dela fabricile cele mai renumite de primul rang, și anume tot felul de:

MĂRFURI SCURTE ȘI MIXTE,
precum și tot felul de: Cartoane, Barchete, Batisturi, Țesături, Oxford, Ștofe pentru costume de femei la petreceri; Batizte, Mănuși, Ciorapi, Cămeși, Gulere, Manjete, Cravate. Toate cele de lipsă în odăi, ca: Covoară, Perdele de stofă și Dantele, Plapome, Catifea, Ploiere și Parizoale și tot ce să ține de sfera branșei acesteia etc. etc.

Cu deosebită plăcere recomand plugarilor noștri dela sate cel mai potrivit izvor de a-și cumpăra marfa cea mai nouă, bună, ieftină și trainică. Cu prețuri moderate. Ca tot felul de **NĂFRAME:** de carton, de păr și de mătasă etc.

Service prompt, prevenitor și amabil.

Punându-mă la dispoziția On. public cumpărător și cerându-i sprijinul de lipsă la nouă mea întreprindere, la care 'mi voi da toată silința a mulțumi pe deplin pe On. public, semnez

cu deosebită stimă

NICOLAE SILADI.

Deschidere de nouă prăvălie românească!

La tipografia și administrația foaiei „Olteanul“ se află de vânzare următoarele:

Cântece din vremea veche, culese de G. Tulbure, edit. tip. C. Popp, Făgăraș. 40 fill.

Țiganul cătană, com. într'un act, scris în versuri de Em. Suci, inv. Ed. II. Prețul 30 fill.

Au plecat la târg de vite, dialog, de E. Suci, inv. Prețul 30 fill.

Țiganul în căruță, dialog, de Em. Suci. Ediția II. Prețul 20 fill.

Precum și mai multe cărți populare.

Werklich solide Uhren

HORLOGÈRE „UNION“ ÓRÁK
egyedüli elárusító helye.

Raktár: zsebóra, fali, ingó, ébresztő, irodai órákban. — Mindenemű lánczok. — Látszerészeti czikke, orvosai rendelet után. — A legkényesebb órák szakszerűen javítok. — Javításba adott órák 6 hónapon túl nem őriztetnek. — Új torony és épület órák felállítása elvállaltatik.

Hartman Károly
mű-órás
és
látszerész.
Fogaras
Bethlen utca.

der Union Horlogère
Uhrenfabrikations-Gesellschaft, Biel, Glashütte, S. Gen.

Cumpărați cel mai frumos și cel mai bogat calendar românesc dela noi.

CALENDARUL „POPORULUI ROMÂN”

pe anul 1910. Se estinde pe 196 pagini, împodobite cu 80 de chipuri.

Învălițoarea este de toată frumsețea, lucrată de renumitul desenator român din București

D-nul ARI MURNU.

CUPRINSUL CALENDARULUI:

1. Cronologia anului. Cele 12 luni împodobite cu motive românești, admirabile lucrate de dl A. Murnu. 2. Semnele cerești. 3. Regentul anului. 4. Semnele cronologice ale anului 1910. 5. Zile schimbătoare peste an. 6. Sărbători impuse de lege. 7. Posurile. 8. Deslegarea posturilor. 9. Intunecimi. 10. Zodiile. 11. Anotimpurile. 12. Călimdarul jidovesc. 13. Călimdarul economic pe 1910. 14. Prevestiri. 15. Tâmpul vânatului. 16. Domnitorii Ungariei. 17. Valoarea banilor, explicație folositoare pentru cei ce călătoresc în străinătate. 18. Cursul lunii în anul 1910. 19. Când fată vitele? 20. Poșta. 21. Călătoria cu trenul. 22. Europa. 23. Deschiderea fiecărui țări cu toate amănuntele, după datele oficiale din anul 1908. 24. America: Statele Unite. 25. Tabela de a socoti cametele după 1 an, 1 lună sau 1 zi. 26. Catalogul advocaților români din Ungaria, în ordine alfabetică toate orașele în cari locuiesc advocați români. — **Partea literară:** 27. În pragul libertății (amintiri din temnița Segedinului) de Gh. Stoica. 28. La Bădea George de D. Birăuțiu. 29. Anexarea Bosniei și Herțegovinei cu un chip. 30. Centenarul nașterii lui Șaguna cu fotografia marelui arhieru. 31. Serbarea din Chizeni cu două chipuri. 32. Bărbați mari ai României cu mai multe fotografii. 33. Trei luptători cu fotografia dlui Russu-Șirianu, D. Birăuțiu și Gh. Stoica. 34. **Viața și obiceiurile românilor emigrați în America Nordică.** Acest articol scris de confratele nostru I. Terigariu ne dă un chip real despre starea fraților noștri emigrați de aici în America (cu două chipuri). 35. Morții noștri. 36. Din minunățiile zilelor noastre. Un articol interesant în care ne ocupăm cu tot ce s'a inventat nou pe rotogolul pământului în cursul anului 1909 cu o mulțime de chipuri. 37. Incasarea mehanică a banilor în America cu 3 chipuri. 38. Cutremurul din Messina. Descrierea amănunțită a nimicirii orașului din Sicilia cu 3 chipuri. 39. Răvașul anului dela 1 Oct. 1908 până la 1 Oct. 1909. 40. Consemnarea târgurilor din Ungaria, Ardeal și Banat. Consemnarea târgurilor e făcută în modul cel mai exact după datele cele mai noi.

Dintre ilustrațiile călimdarului înșirăm: Fotografia Ven. domn George Pop de Băsești președ. partidului național român. Dl Dr. Teodor Mihali cu doamna, Oaspeții cari au luat parte la depunerea pietrei fundamentale a bisericii din Chizeni Dl deputat Dr. T. Mihali preș. clubului deputaților național tinându-și darea de seamă în Heanda-mare. Biserica gr. or. rom. din Cacova (Banat). Bărbați mari ai României: Alexandru Ioan Cuza, Dimitrie Sturdza, D. Spiru Haret, Emil Costinescu, V. G. Morțun, Barbu Ștefan Delavrancea. Trei luptători: Dl I. R. Șirianu, D. Birăuțiu, G. Stoica. Un grup de Români, cari trăesc azi în America. Membrii soc „Banățanul” din Philadelphia Pa, cari au predat piesa teatrală „Nunta țărănească”.

Prețul unui exemplar e 40 filleri, porto postal e 10 fillér.

Aceia, cari cumpără cu bani gata spre vânzare în sus, le dăm bucata cu 28 filleri. Poșta o plătește însă cel ce comandă și anume 72 filleri pentru 25 calendare.

Douăzeci și cinci de calendare cu posta cu tot costă 7 cor. 72 fill.

În curând va apare și calendarul umoristic „Cucu” și calend. „Foi Ilustrate”.

Comandele se se adreseze la Adm. „POPORUL ROMÂN” István ut 11. Budapest

Zarafina și Trafica de tutun

a lui

DUMITRU POPP DEGENARUL

în BRAȘOV, Strada Hirscher Nr. 4.

Are onoare a aduce la cunoștința On. public din Țara Oltului și din împrejurime, că **mi-am schimbat localul de**

ZARAFIA și Trafica de tutun

în vecinătate de unde am fost, tot în aceea parte a străzii (Strada Hirscher Nr. 4. Brașov) și mă rog de Onor. clientelă a fi cercetat și pe viitor, ca și până acum din partea compatrioților Olteni, căci mă voi sili a satisface cerințele On. public cu toată acurățea.

Zaraful: DUMITRU POPP Dejenarul.

**ANUNCIURI, INSERAȚIUNI
și RECLAME**

se primesc cu prețuri reduse la administrația foaiei „Olteanul” în Făgăraș la tipografia C. Pop.

**TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA
POPORULUI**

Făgăraș, Vár-tér Nr. 46, (casele I. Peia).
(Vis-a-vis de Magistratul orașănesc.)

Esecută totfelul de tipărituri, dela cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, testimonii, chitanțe, citațiuni, cataloage, anunțuri, broșuri, opuri, circulare, invitări, programe, bilanțuri, acții, conturi, blanchete, note, prețuri curente, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete de logodnă, de cununie, diferite cărți de vizită, bilete funebre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere și în colorii, **cu prețurile cele mai moderate.**

La tipografie se află pentru ambele confesiuni tot felul de tipărituri oficiale pentru agendele bisericesti și scolare; cărți de școală și de literatură populară, recvizite de scris, etc

Comandele din afară se efectuează repede.

Srijiniți instituțiunile românești!

Cu stimă

CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.